

Bij het saneren van water- en gasleidingen worden veel sleuven gegraven. Steeds vaker blijven deze sleuven langer open omdat er meerdere werkzaamheden moeten gebeuren. Deze flyer bespreekt twee incidenten die duidelijk maken dat dit risico's met zich meebrengt.

1: Gesprongen waterleiding

Wat is er gebeurd?

Voor een combiklus water- en gasleidingen saneren graaft een ploeg een sleuf. Het plan is om de volgende dag met het rooien van de water- en gasleidingen te beginnen. Dit gaat niet door, omdat 's nachts de leidingen uit hun verbindingsmoffen schieten. Er volgt een urenlange vrije gasuitstroom waarbij water in de gasleiding stroomt. Dit zorgt voor een lange gasonderbreking in de wijk.

Hoe kon dit gebeuren?

Bij het vrijgraven is te weinig gronddekking op de waterleiding achtergelaten. Door de waterdruk vanuit de leiding in combinatie met de verdwenen bovendruk, schoot de waterleiding uit de verbindingsmof en liep de sleuf vol met water. De gasleiding is hierdoor gaan drijven. Door de grote krachten die hierbij vrijkwamen, schoot ook de gasleiding los en ontstond er gasuitstroom.

2: Stoepband valt in de sleuf

Wat is er gebeurd?

Voor het vervangen van een elektrakabel ligt een sleuf een week open. In deze sleuf bevindt zich ook een lagedruk gasleiding. Deze ligt op dezelfde diepte als de bestaande, oude elektrakabel.

In de avond valt er een stoepband in de sleuf. Deze belandt op de gasleiding. Hierdoor ontstaat een scheur en gasuitstroom. Als uren later een voorbijganger met zijn hond langsloopt, wordt de gaslekage opgemerkt en worden de hulpdiensten ingeschakeld.

Hoe kon dit gebeuren?

De sleuf was te smal opgezet. Verder lagen de stoepbanden en klinkers gelijk langs de rand van de sleuf. Toen de monteurs niet meer aanwezig waren, begon het te regenen en kalfde de sleuf in. Hierdoor viel vervolgens de stoepband in de sleuf op de gasleiding.

Foto's: gas- en waterlekage in openliggende sleuven

Aandachtspunten en maatregelen

Door de energietransitie blijven sleuven langer open. Dit brengt risico's met zich mee, waaronder:

- **Vallende objecten:** Regenval kan leiden tot inkalving en verzadiging van de grond. De wanden van de sleuf storten dan in, waardoor objecten naar beneden kunnen vallen.
- **Spelende kinderen:** Zij spelen in de sleuf of klimmen erin om bijvoorbeeld een bal te pakken. Ze zijn zich hierbij niet bewust van de gevaren.
- **Opdrijven van gasleidingen:** Gasleidingen kunnen omhoog worden geduwd wanneer er water in de sleuf komt, door bijvoorbeeld regenval. Hierdoor schieten niet-trekvast verbindingen los.

Zorg dat een sleuf zo kort mogelijk openblijft en leg objecten, zoals stoepbanden of tegels, op afstand van de rand. Moet een sleuf toch onbeheerd openblijven, omdat de dag erna nog werkzaamheden plaatsvinden? Zet hem dan ruim op, om inkalven en vallende objecten te voorkomen. Zorg verder voor voldoende gronddekking (dammetjes) op leidingen voordat je vertrekt.

Reflectie- en discussievragen

- Ben jij bekend met de incidenten uit deze flyer? Heb je zelf weleens zo'n situatie meegemaakt?
- Controleer jij aan het einde van jouw werkdag of er geen gas- of waterleidingen bloot liggen?
- Wat doe jij tijdens je werk om het risico op inkalven van de sleuf te voorkomen?

Vragen over deze flyer of gasincidenten? Mail naar werkgroep@incidenten.net